

Psykiatrinen sähköhoito (ECT)

Tämä ohje on tarkoitettu psykiatrian neuromodulaatioyksikön ECT-hoidossa käyville potilaille.

Hoitoon pääseminen

Potilaita voivat lähettää ECT-hoitoon psykiatrisen erikoissairaanhoidon toimipisteet tai yksityissektorin psykiatrian erikoislääkärit. Lähetteeseen pyydetään tarvittaessa lisätietoja lähettävältä lääkäriltä, sillä tarvitsemme riittävät tiedot potilaan tilanteesta, jotta voimme suunnitella ECT-hoidon. Lisätietopyyntö saattaa viivästyttää hoidon aloitusta. Lähetteen käsittelyn jälkeen potilas kutsutaan noin tunnin mittaiselle arviokäynnille psykiatrian neuromodulaatioyksikköön. Tällöin suunnitellaan ja varataan tarvittavat tutkimukset ja päätetään käytettävä sähköhoidon muoto. Tutkimusten tulokset käydään läpi sairaanhoitajan vastaanottokäynnillä, jolloin myös sovitaan tarkemmat hoitoajat.

Hoidon tarkoitus

Psykiatrinen sähköhoito (ECT) on hoitomenetelmä, jonka tärkeimmät käyttöaiheet ovat vaikea-asteinen masennus, erilaiset jäykkyystilat ja skitsofrenia. Sähköhoidon tarkkaa vaikutusmekanismia ei tunneta. Sen tiedetään lisäävän aivojen välittäjäaineiden pitoisuuksia, parantavan aivojen muovautumiskykyä ja normalisoivan aivojen aineenvaihduntaa. Vaikean masennuksen hoidossa sähköhoito on merkittävästi tehokkaampaa kuin lääkehoito tai psykoterapia. Sähköhoito annetaan lyhytkestoisessa nukutuksessa, se on hyvin siedetty ja turvallinen hoitomuoto. Turvallisuutensa takia sähköhoitoa käytetään usein myös raskaana olevien naisten ja vanhusten masennuksen hoidossa.

Hoidon haittavaikutukset

Sähköhoidon tavanomaisimpia haittavaikutuksia ovat ohimenevä lähimuistin häiriö, hoidon alkuvaiheessa esiintyvä lihassärky ja lievä päänsärky. On erittäin tärkeää, että kerrot hoitohenkilökunnalle sinulla mahdollisesti esiintyvistä haittavaikutuksista, sillä osaan haittavaikutuksista voidaan vaikuttaa lääkitystä säätämällä.

Hoidon kulku

Sähköhoitoa annetaan aamupäivisin maanantaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina. Ajoittain hoitoja annetaan myös lauantaisin.

- Tyypillinen hoitajakso kestää 3-4 viikkoa ja hoitokertoja on 8 - 12
- Hoidon ajaksi potilas nukutetaan ja lihakset rentoutetaan lihasrelaksantilla
- Nukutuksesta heräämisen jälkeen potilaita seurataan yksikössä voinnista riippuen 1 - 3 tuntia
- Hoidosta lähtiessä potilaalla tulee olla aikuinen saattaja, joka on hänen seurassaan hoitopäivää seuraavan illan ja yön

- Hoitojakson aikana tulee noudattaa neuromodulaatioyksikön lääkärin mahdollisesti antamia muutoksia lääkemääräyksiin ja kaikista lääkemuutoksista tulee ilmoittaa välittömästi hoitohenkilökunnalle
- Alkoholin ja muiden päihteiden käyttö on hoitojakson aikana kielletty
- Hoidon vaikuttavuutta arvioidaan 6. ja 12. hoitokerran jälkeen

Toimenpiteeseen valmistautuminen

- Jätä suuremmat rahasummat, korut, avaimet ja muut arvoesineet kotiin tai osastolle
- ECT-hoidon aikana ei suositella rakennekynsien ja kynsilakan käyttöä
- **Rauhoittavia lääkkeitä tulisi välttää klo 20 jälkeen** (esim. Opamox, Diapam, Imovane ja Temesta). Mikäli olet ottanut rauhoittavia lääkkeitä, kerro asiasta hoitohenkilökunnalle.
- Hiusten tulee olla pestynä edeltävänä iltana, eivätkä ne saa olla märät hoitoon tullessa
- Päänalueen ihon tulee olla puhdas ja meikitön
- Ennen toimenpidettä voit pienen vesitilkan kanssa ottaa sydän – ja verenkiertolääkkeet, kilpirauhaslääkkeet (Thyroxin), Parkinson taudin lääkkeet sekä hengitettävät astmalääkkeet ja pitkävaikutteiset insuliinit.
- **Nukutuksen vuoksi tulee olla syömättä vähintään kuusi tuntia ja juomatta vähintään neljä tuntia ennen toimenpidettä**
- Hoitoa varten ei tarvitse vaihtaa sairaalan vaatteita
- WC:ssä on hyvä käydä juuri ennen hoitoa

Toimenpiteen jälkeen

- Neuromodulaatioyksikössä on tarjolla kahvia, teetä ja pientä syötävää hoidon jälkeen, omia eväitä voi myös ottaa mukaan
- **Autolla ajo hoitopäivänä on kielletty**
- Toimenpidepäivänä tulee välttää raskasta fyysistä kuormitusta, esimerkiksi kuntosalilla käyntiä

Voinnin seuranta kotona

Mikäli sinulle tulee kotona seuraavia oireita, ole yhteydessä terveydenhuollon yksikköön:

- Särkylääkkeen ottamisesta huolimatta jatkuvaa, kovaa päänsärkyä
- Pahoinvointia, johon liittyy voimakas oksentelu
- Hengenahdistusta, kovaa yskimistä tai limaisuutta
- Kuumetta yli 38 astetta
- Sekavuutta tai merkittävää muistamattomuutta

Yhteystiedot

Arkisin klo 8:00–16:00 ota yhteyttä omaan perusterveydenhuollon yksikköösi tai psykiatrian neuromodulaatioyksikköön, puhelinnumero 02 31 38771. Muina vuorokauden aikoina sekä viikonloppuisin ole yhteydessä päivystykseen – TYKS Akuutti, puhelinneuvonta 02 313 8800.